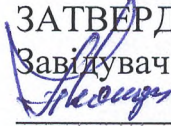

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Державне регулювання економіки

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства

спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

освітній ступінь бакалавр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне регулювання економіки» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка

Мова викладання: державна

Розробник: Миколенко Інна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент

3 вересня 2024 року

Інна МИКОЛЕНКО

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Економіка підприємства

03 вересня 2024 року

Ольга ДИВНИЧ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності 051 Економіка

протокол від 3 вересня 2024 року № 1

Ольга ДИВНИЧ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	3/051ЕКОН бд 2022
Семестр	6
Лекції (годин)	26
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	80
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Розкриття методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки. Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії і менеджменту, а також Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів державних органів.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальні дисципліни, які передують її вивченню: «Економіка та організація інноваційної діяльності», «Міжнародні економічні відносини».

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні:

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

5. Програмні результати навчання

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
<p>ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – визначати аналітичні методи для збору та аналізу інформації щодо економічних показників та тенденцій. Це дозволить оцінити ситуацію на ринку, виявляти закономірності та можливі загрози для різних економічних агентів (індивідууми, домогосподарства, підприємства). – виокремлювати різні методологічні інструменти (економічні моделі, статистичні методи, прогнозування) для обґрунтування власних пропозицій, що спрямовані на вирішення конкретних економічних завдань. – впроваджувати ефективні стратегії управління та приймати обґрунтовані рішення з урахуванням інтересів та особливостей різних економічних агентів. Це допоможе майбутнім фахівцям у процесі прийняття рішень на різних рівнях — від індивідуального до державного. – обґрунтовувати та формулювати пропозиції для підвищення ефективності економічної діяльності, які відповідатимуть інтересам домогосподарств, підприємств і державних установ.
<p>ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – застосовувати ґрунтовне розуміння основних характеристик сучасної світової та національної економіки, зокрема структури та динаміки економічних процесів на міжнародному та державному рівнях. – аналізувати роль і значення основних інституцій, які впливають на функціонування економіки (державні установи, міжнародні організації, фінансові ринки тощо) та їхню взаємодію в системі регулювання. – оцінювати ключові завдання соціальної політики держави, її пріоритети та інструменти реалізації, що спрямовані на забезпечення соціальної справедливості, захист вразливих верств населення та покращення рівня життя. – визначати принципи та інструменти зовнішньоекономічної політики, а також про те, як держава взаємодіє з іншими країнами та міжнародними ринками з метою підтримки конкурентоспроможності національної економіки.
<p>ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – аналізувати політику державного регулювання соціально-економічних відносин, вміти оцінювати політики та інструменти держави, спрямовані на розвиток та стабілізацію економіки, та визначати їхній вплив на добробут суспільства. – оцінювати ефективність інструментів державного впливу на трудові відносини. Знати, як державне регулювання через трудове законодавство, соціальні стандарти та програми підтримки впливає на ринок праці та соціальні відносини, зокрема на заробітну плату, умови праці, соціальний захист працівників. – оцінювати баланс між державним і ринковим регулюванням, розуміти переваги та недоліки кожного підходу та визначати доцільність їхнього застосування у конкретних економічних умовах. – аналізувати досвід інших країн у цій сфері, що дозволить адаптувати їх до національної економічної політики.
<p>ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – формувати узагальнені уявлення про економічні системи, виділяти їхні основні елементи та зв'язки, а також розуміти вплив різних факторів на функціонування цих систем. – володіти навичками глибокого аналізу економічних систем різного рівня (місцевого, національного, міжнародного), а також вмінням інтегрувати отримані знання

	<p>для визначення закономірностей розвитку цих систем і виявлення ключових характеристик.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ідентифікувати особливості поведінки різних суб'єктів економічної діяльності (домогосподарств, підприємств, держави), аналізувати їхню взаємодію та прогнозувати можливі наслідки змін у державному регулюванні. – обґрунтовувати рішення, пов'язані з державним регулюванням економіки, розробляти та пропонувати ефективні економічні політики.
--	--

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення, бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій.*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави. Еволюція теорій макроекономічного регулювання. Основні типи економічних систем та механізм їх регулювання. Необхідність та функції державного регулювання економіки. Реалізація економічної функції держави в змішаній економічній системі.

Вади ринкового саморегулювання. Межа виробничих можливостей. Командна, ринкова та змішана форми організації економіки. Ефективність за Парето. Вади ринкового саморегулювання: неспроможність конкуренції; нездатність економіки забезпечувати людей суспільними товарами; зовнішні ефекти (екстерналії); неповнота ринків; недосконалість інформації; економічна нестабільність.

Функції держави у сучасній економіці. Функції держави: політична, соціальна, міжнародна, економічна. Економічні функції держави: емісійна; формування правових засад функціонування економіки; усунення вад ринкового саморегулювання; перерозподіл доходів; забезпечення людей обов'язковими товарами.

Сутність державного регулювання економіки. Сутність понять: «державне втручання в економіку», «державне управління», «економічна політика держави», «державна регуляторна політика», «державне регулювання економіки». Об'єкти та суб'єкти економічної політики держави. Вади державного «втручання» в економіку.

Методи державного регулювання економіки. Елементи державного регулювання економіки. Методи прямого та непрямого (опосередкованого) регулювання. Правові, адміністративні, економічні та пропагандистські методи регулювання економіки.

Система органів державного регулювання економіки. Роль державних органів України у впровадженні економічної політики: Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Національного банку, Антимонопольного комітету, Фонду державного майна, міністерств та

інших центральних органів державної виконавчої влади України, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни

Сутність стратегії соціально економічної політики. Визначення суспільних потреб та інтересів. Обґрунтування цілей. Ієрархія цілей. Державні пріоритети. Дерево цілей. Стратегічні, тактичні, оперативні цілі. Постіндустріальне суспільство. Концепція соціально-економічної політики. Соціально орієнтована ринкова економіка. Стратегія економічної та соціальної політики України.

Соціально-економічне прогнозування. Сутність понять: «прогноз», «гіпотеза», «план (програма)». Функції соціально-економічного прогнозування. Принципи соціально-економічного прогнозування: наукової обґрунтованості, адекватності, альтернативності, системності, цілеспрямованості. Класифікація соціально-економічних прогнозів. Типологія методів прогнозування. Інтуїтивні та формалізовані методи прогнозування.

Макроекономічне планування. Директивне та індикативне планування. Сутність реформування макроекономічного планування. Система макроекономічного планування в Україні. Державна програма економічного і соціального розвитку України як форма макроекономічного планування її зміст на середньо- та короткостроковий періоди. Послідовність розроблення Державної програми економічного і соціального розвитку України. Принципи макроекономічного планування. Система показників макроекономічних планів. Методи планово-економічних розрахунків. Система балансів, норм і нормативів. Структура Державної програми економічного і соціального розвитку України. Розділи і розрізи макроекономічних планів.

Державне програмно-цільове планування. Сутність програмно-цільового методу планування. Цільова комплексна програма. Класифікація цільової комплексної програми. Життєвий цикл цільової комплексної програми. Зміст етапів програмно-цільового планування: відбір переліку проблем, що підлягають програмному розв'язанню; формування та видача вихідного завдання на розроблення цільової комплексної програми; розроблення її проекту, затвердження, реалізація та звіт про виконання. Сутність поняття «соціально-економічна проблема». Статус учасників програмно-цільового планування. Вимоги щодо цілей цільової комплексної програми: конкретність, визначеність у часі, реальність. Організаційно-економічний механізм реалізації цільової комплексної програми.

Контроль за виконанням макроекономічних планів і державних програм. Сутність поняття «контроль». Запобіжний, поточний і завершальний контроль. Етапи контролю: розроблення критеріїв і нормативів, зіставлення фактичних результатів з критеріями і нормативами; коригування.

Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.

Фінансово-бюджетне регулювання. Державні фінанси. Зведений баланс фінансових ресурсів. Державний бюджет. Державні позабюджетні фонди. Доходи та видатки державного бюджету. Структура видатків бюджету. Бюджетна класифікація. Дотації, субсидії, субвенції. Дефіцит, профіцит, секвестр державного бюджету. Державний борг. Етапи бюджетного процесу. Стратегія і тактика фінансово-бюджетної політики України.

Податкове регулювання. Податкова система. Система оподаткування. Система податкових органів. Функції, види та форми оподаткування. Принципи побудови податкової системи. Загальнодержавні податки і збори в Україні. Податкове навантаження. Завдання податкової реформи в Україні.

Регулювання суспільного сектору економіки. Сутність суспільних товарів. Чисті, приватні, змішані та локальні суспільні товари. Сектор загального державного управління. Ефективність суспільного сектору економіки. Регулювання діяльності установ сектору загального державного управління. Джерела фінансування діяльності установ сектору загального державного управління.

Державне замовлення як засіб задоволення державних потреб. Державні потреби в продукції (роботах, послугах). Однопродуктові матеріальні баланси попиту і пропозиції найважливіших видів продукції. Державні замовники. Виконавці державних замовлень. Державний контракт. Тендер. Етапи конкурсного відбору виконавців державних замовлень.

Грошово-кредитне регулювання. Грошово-кредитна політика. Національний банк і банківська система України. Загальні та селективні методи грошово-кредитного регулювання.

Грошова емісія. Операції з цінними паперами на відкритому ринку. Управління обов'язковими резервами. Регулювання облікової ставки та банківського процента. Норми обов'язкових резервів. Валютне регулювання. Ревальвація, девальвація національної грошової одиниці. Стратегія і тактика грошово-кредитної політики України.

Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.

Структура та структурні зрушення в розвитку економіки. Поняття «структура економіки». Роль структурних зрушень в економічному розвитку. Характеристика структури економіки України. Види структури економіки. Відтворювальні пропорції. Галузева структура. Регіональна структура.

Структурний ефект і вимірювання його. Сутність структурного ефекту. Коефіцієнт абсолютних структурних зрушень. Коефіцієнт відносних структурних зрушень. Вплив структурних зрушень на динаміку виробничої функції.

Державне регулювання структурних зрушень в економіці. Концепція пріоритетів соціально-економічного розвитку. Критерії визначення державних пріоритетів. Активна структурна політика. Пасивна структурна політика. Методи реалізації структурної політики. Стратегія і тактика структурної політики України.

Державне регулювання інвестиційної діяльності. Інвестиції як фактор структурних зрушень в економіці. Сутність понять: «інвестиції» та «інвестиційна діяльність». Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація форм і видів інвестицій. Визначення пріоритетних сфер і державних інвестиційних проєктів. Методи аналізу інвестиційної привабливості сегментів ринку. Фактор часу в оцінці витрат і результатів інвестиційної діяльності. Оцінка інфляції та ризиків при прийнятті інвестиційних рішень. Показники економічної ефективності інвестицій. Пряме управління державними інвестиціями. Державні капітальні вкладення та державне замовлення в капітальному будівництві. Податкове регулювання інвестиційної діяльності. Фінансово-кредитне регулювання інвестиційної діяльності. Амортизаційна політика. Регулювання участі інвесторів у приватизації. Державне регулювання ринку цінних паперів. Експертиза інвестиційних проєктів. Захист інвестицій. Завдання інвестиційної стратегії в Україні.

Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.

Науково-технічний прогрес та економічне зростання. Сутність науково-технічного процесу. Вплив науково-технічного процесу на економічний і соціальний розвиток, криву виробничих можливостей, рівноважне економічне зростання. Концепція науково-технічного прогресу.

Необхідність і сутність науково-технічної політики. Розвиток науки як складова економічної політики. Цілі, принципи, завдання та напрями науково-технічної політики. Організаційні засади науково-технічної політики в Україні. Форми та методи реалізації науково-технічної політики. Прямі та опосередковані методи науково-технічної політики.

Державне регулювання інноваційних процесів. Інновації як специфічна форма науково-технічного процесу. Етапи інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Фази поширення інновацій. Суб'єкти та об'єкти інноваційної діяльності. Ефективність державної підтримки інноваційних процесів. Витрати на виробництво інноваційного продукту. Ефект інноваційної діяльності. Методи державного регулювання інноваційного процесу в промисловості.

Тема 6. Державне регулювання підприємництва.

Підприємництво як об'єкт державного регулювання. Підприємництво: економічний зміст і роль в економіці України. Види підприємницької діяльності, їх характеристика. Класифікація форм підприємництва. Інноваційне підприємство. Організаційно-правові форми підприємництва.

Роль держави у становленні підприємницького середовища в Україні. Проблеми розвитку підприємництва. Сутність державної політики сприяння підприємництву. Державне регулювання приватизації. Антимонопольна політика держави. Інститут банкрутства та санації підприємств. Проблеми легалізації тіньової економіки в Україні.

Механізм державного регулювання підприємництва. Особливості та перспективи реформування оподаткування, обліку та звітності підприємницьких структур. Реєстрація та ліквідація підприємств. Ліцензування підприємницької діяльності. Інспекція та контроль за діяльністю підприємств. Система державної підтримки підприємництва. Правове, матеріально-

технічне, організаційне, інформаційне забезпечення підприємницької діяльності. Державні програми підтримки підприємництва.

Фінансові важелі державної підприємницької політики. Податкове регулювання. Дотації, субсидії, субвенції. Державне кредитування. Сприяння розвитку фінансово-промислових груп. Роль державних органів підтримки підприємництва.

Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Засади зовнішньоекономічної політики. Сутність поняття «зовнішньоекономічна політика». Завдання та принципи зовнішньоекономічної політики. Правова база регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правові режими для іноземних суб'єктів господарської діяльності на території України. Види зовнішньоекономічної діяльності. Система органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Стратегія і тактика зовнішньоекономічної політики України.

Регулювання торговельної діяльності. Протекціонізм і вільна торгівля. Адміністративні інструменти державного регулювання зовнішньоторговельної діяльності: ліцензування, квотування, державна монополія на зовнішню торгівлю окремими товарами. Економічні методи регулювання зовнішньої торгівлі. Митні інструменти: ввізне та вивізне мито, мінімальна митна вартість, антидемпінгове мито. Немитні інструменти: субсидії виробникам експортних товарів, пільгове державне кредитування експортерів.

Регулювання іноземного інвестування. Іноземні інвестиції. Стимулювання іноземних інвестицій: податкові пільги, валютні гарантії, фінансове сприяння, захист від конкуренції. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій. Форми підприємств з іноземними інвестиціями. Вільні економічні зони. Регулювання умов інвестування за межі держави. Стратегія і тактика політики іноземного інвестування в Україні.

Роль держави в залученні іноземних кредитів. Іноземні кредити. Необхідність залучення іноземних кредитів у національну економіку. Джерела іноземних кредитів в економіку України. Порядок залучення іноземних кредитів. Порядок погашення іноземних кредитів. Стратегія і тактика політики іноземного кредитування в Україні.

Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.

Необхідність і методи державного регулювання цін. Основні регулювальні функції ціни. Недоліки ціни як універсального засобу ринкового саморегулювання: нездатність урахувати колективні соціальні та економічні інтереси; породження інфляції; безробіття. Ступінь державного «втручання» у ціноутворення. Цінове законодавство. Види цін та їх характеристика. Система органів ціноутворення, їх завдання та функції. Контроль за додержанням дисципліни цін. Система органів контролю за цінами. Заходи державного втручання в процес ціноутворення залежно від стану економічного розвитку країни. Прямі та опосередковані методи державного регулювання цін. Цілі державного регулювання цін. Відвернення руйнівного впливу цін на економіку. Отримання інфляції за допомогою політики доходів. Забезпечення доступу до товарів першої необхідності усім верствам населення. Захист внутрішнього ринку від негативного впливу зовнішньої конкуренції. Отримання монополізму та забезпечення конкурентного середовища. Необхідність державного регулювання цін і тарифів підприємств-монополістів. Державне регулювання цін монопольних утворень, у тому числі природних монополій. Декларування цін.

Антиінфляційна політика. Сутність інфляції. Необхідність боротьби з інфляцією. Фактори інфляції: інфляція попиту, інфляція витрат. Сутність антиінфляційної політики. Дефляційна політика. Стримувальна фінансово-кредитна політика. Зменшення грошової пропозиції. Роль Національного банку України у проведенні антиінфляційної політики. Скорочення бюджетного дефіциту шляхом збільшення доходів і зменшення державних видатків. Скорочення державних видатків через поетапне обмеження дотацій та субсидій, зменшення витрат на соціальні програми, науку, освіту тощо. Політика доходів (регулювання витрат). Адаптаційна політика. Індексація доходів та її недоліки.

Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.

Державне регулювання. Інвестиційна діяльність. Інноваційна діяльність. Економічна політика. Інноваційна стратегія. Інвестиційна політика. Фінансування інновацій. Інвестиційний клімат. Розвиток економіки. Державна підтримка. Законодавче забезпечення. Інноваційні проекти. Публічно-приватне партнерство. Технологічні інновації. Інвестиційні ресурси. Ринкові

механізми. Податкове стимулювання. Інноваційна інфраструктура. Державні програми. Інвестиційна привабливість.

Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки.

Регіональна економічна політика, її сутність і завдання. Сутність понять: «регіон», «регіональна економічна політика», «регіональна структура економіки». Регіон як соціально-економічна система. Об'єкти і суб'єкти регіональної політики. Принципи та пріоритети державної регіональної політики. Стратегія регіонального розвитку. Складові регіональної економічної політики. Стратегія і тактика регіональної політики України. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики. Законодавча база механізму регіональної політики. Складові елементи механізму регіональної політики. Функції центральних державних органів і місцевих державних адміністрацій щодо регіональної економічної політики. Механізм взаємовідносин місцевих представницьких і виконавчих органів із загальнодержавними органами, підприємствами (установами, організаціями) та населенням. Фінансово-економічна база місцевого самоврядування. Об'єкти комунальної власності. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів. Адміністративні, правові та економічні методи державного регулювання розвитку регіонів. Державні централізовані капітальні вкладення. Державні регіональні та галузеві програми. Передача об'єктів загальнодержавної власності до сфери управління місцевих державних адміністрацій. Регіональні замовлення на поставки продукції для задоволення державних потреб. Завдання та зміст програм економічного і соціального розвитку регіонів. Методика і порядок розроблення програм економічного і соціального розвитку регіону. Місцеві бюджети як фінансова основа економічного розвитку регіонів. Принципи формування місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів. Нормативи відрахувань загальнодержавних податків і зборів до місцевих бюджетів. Місцеві податки та збори. Бюджетні субсидії, субвенції, дотації. Видатки місцевих бюджетів.

Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.

Сутність і мета соціальної політики. Сутність поняття «соціальна політика». Мета соціальної політики. Соціальний захист населення. Соціальні гарантії. Соціальний і ринковий підходи до соціальної політики. Концепція соціальної політики в Україні. Складові соціальної політики. Адресна підтримка соціально незахищених верств населення. Пенсійна реформа. Політика у сфері заробітної плати та зайнятості населення. Розвиток соціальної сфери. Демографічна політика. Політика щодо формування середнього класу. Основні завдання та показники соціальної політики. Сутність поняття «рівень життя населення». Система показників рівня та якості життя населення: соціально-демографічні показники; узагальнюючі показники; показники оплати праці та доходів населення; показники рівня споживання населенням товарів і послуг; показники споживчих настроїв домогосподарств. Реальні доходи населення та їх регулювання. Реальні доходи населення як синтетичний показник добробуту людей. Баланс грошових доходів і витрат населення, схема та методика розроблення. Методика розрахунку реальних доходів населення. Державне регулювання доходів населення.

Регулювання обсягу споживання матеріальних благ і послуг. Показники обсягів споживання населенням матеріальних благ і послуг та методика обчислення їх. Прожитковий мінімум. Мінімальний споживчий бюджет. Мінімальний нормативний споживчий кошик. Норми споживання населенням продуктів харчування, товарів і послуг. Межа малозабезпеченості. Мінімальні заробітна плата, пенсія, стипендія, допомога. Регулювання ринку праці та зайнятості населення. Необхідність державного регулювання ринку праці. Система трудових балансів. Зведений баланс трудових ресурсів. Баланс ринку праці. Система органів державного регулювання зайнятості населення. Методи державного регулювання зайнятості населення. Державний фонд сприяння зайнятості населення.

Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.

Необхідність охорони навколишнього природного середовища. Сутність поняття «екологія». Класифікація природних ресурсів. Стійкість природного середовища до техногенного навантаження. Сутність природно-антропогенних процесів. Техногенний і сталий типи економічного розвитку. Пасивна та активна екологічна політика. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища. Сутність екологічної політики в Україні. Державне екологічне регулювання. Сутність екологічного регулювання. Екологічне законодавство. Управління в сфері

охорони навколишнього природного середовища. Інструменти екологічного регулювання: екологічна експертиза, моніторинг стану довкілля, екологічні стандарти і нормативи, екологічні програми, кадастри природних ресурсів, зонування територій, санкції за порушення норм екологічного законодавства.

Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Система державних органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Функції Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства екології та природних ресурсів України, місцевих державних адміністрацій і т. п. в екологічній сфері. Роль громадських організацій в екологічній сфері.

Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності. Джерела фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища. Порядок оплати використання природних ресурсів. Платежі за забруднення довкілля. Ліміти викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище. Фонди охорони навколишнього природного середовища.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання 051ЕКОН бд 2022			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.	12	4	2	6
Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.	10	2	2	6
Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.	10	2	2	6
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.	10	2	2	6
Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.	10	2	2	6
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.	10	2	2	6
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	10	2	2	6
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.	8	2	-	6
Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.	8	2	-	6
Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки.	8	2	-	6
Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.	12	2	-	10
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	12	2	-	10
Усього годин	120	26	14	80

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин
	денна форма 051ЕКОН бд 2022
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.	2
Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.	2
Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.	2
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.	2
Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.	2
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.	2
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.	-
Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.	-
Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки.	-
Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.	-
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	-
Разом	14

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма навчання 051ЕКОН бд 2022
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.	6
Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.	6
Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.	6
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.	6
Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.	6
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.	6
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	6
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.	6
Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.	6
Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки.	6
Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.	10
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	10
Разом	80

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з дисципліни «Державне регулювання економіки» не передбачена.

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
	Денна форма 051ЕКОН бд 2022
ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	<ul style="list-style-type: none"> – виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.
ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	<ul style="list-style-type: none"> – виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.
ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	<ul style="list-style-type: none"> – виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.
ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	<ul style="list-style-type: none"> – виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.

11. Оцінювання результатів навчання

дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.	5	1	9	2	-	8
Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.	5	1		2	-	8
Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.	5	1		2	-	8
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.	5	1		2	-	8
Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.	5	1		2	-	8
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.	5	1		2	-	17
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	5	1		2	-	8
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.	-	1		2	-	3
Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.	-	1		2	-	3
Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки.	-	1		2	-	3
Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.	-	1		2	-	3
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	-	1		2	-	3
Екзамен		-		-	20	20
Разом	35	12	9	24	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, розв'язування тестів, виконання доповіді/реферату/презентації, виконання завдань самостійної роботи.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ (5 балів)

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
5	висока активність на занятті, виконання всіх практичних завдань, уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.
3-4	самостійне виконання більшості завдань та демонстрація досягнень більшої частини запланованих результатів навчання
1-2	Середня активність, без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допущення при цьому окремих суттєвих неточностей та помилок, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання

0	слабка активність на занятті, відсутність самостійного опрацювання матеріалу практичного заняття, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
---	---

Розв'язування тестів (1 бал)

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Здобувач вищої освіти правильно відповідає на 51-100 % тестів
0	здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів

Підготовка доповіді / реферату / презентації* (9 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-9	Зміст: глибоке розкриття теми з повним розумінням основних ідей, матеріал точний, актуальний і відповідає темі, присутній глибокий аналіз і критичне мислення. Структура: чітко структурований матеріал з логічно побудованими вступом, основною частиною та висновками, логічна послідовність та узгодженість всіх частин. Оформлення та візуалізація: якісно підібрані візуальні матеріали, що підкріплюють основні тези, відмінне оформлення тексту, без граматичних помилок. Виступ: чітка, впевнена та виразна подача матеріалу, активна взаємодія з аудиторією, залучення до обговорення, відмінна підготовка, спонтанна відповідь на питання.
4-7	Зміст: основні ідеї розкриті, але не повністю чи поверхнево, матеріал відповідає темі, проте присутні деякі неточності або недопрацювання, присутні елементи аналізу, але без достатньої глибини. Структура: загалом зрозуміла структура: вступ, основна частина та висновки, але з незначними недоліками, деякі елементи логіки викладу не послідовні. Оформлення та візуалізація: використані візуальні матеріали, але вони частково не відповідають змісту, текст оформлений на достатньому рівні, хоча наявні незначні помилки. Виступ: подача помірно чітка, але без виразності, взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.
0-3	Зміст: основна ідея слабка або зовсім відсутня, матеріал не відповідає темі або містить великі неточності, немає аналізу чи глибокого розуміння теми. Структура: відсутня чітка структура, слабка організація матеріалу: вступ, основна частина та висновки не виділені, логіка викладу незрозуміла або хаотична. Оформлення та візуалізація: використано мінімум візуальних матеріалів, які не підкріплюють зміст, текстова частина неформатована, має помилки. Виступ: монотонна подача або незрозуміле висловлювання, відсутня взаємодія з аудиторією, низький рівень підготовки, часті паузи, читання з листа.

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 доповіді / рефератів / презентацій

Виконання завдань самостійної роботи (2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач вищої освіти у повному обсязі, правильно виконує всі завдання, що відповідають заявленим викладачем вимогам та відображають результат навчання за темою.
1	Середній та достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Допущено певну кількість помилок при виконанні завдань самостійної роботи, в цілому обсяг виконання складає від 40% до 80% від загального обсягу, часткова невідповідність результату навчання.
0	Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг виконання завдань складає менше 10% від загального обсягу, не відповідає результату навчання.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Екзамен складається з двох теоретичних питань та десяти тестових завдань. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне (2 питання)	1-2 балів	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	3-5 балів	Відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Здобувач показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Виконання практичного завдання (задача)	1-5 балів	Задача розв'язана не до кінця, відсутні методичні основи розв'язку, є помилки у розрахунку
	5-10 балів	Задача виконана правильно та за усіма показниками, послідовність розрахунку описана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів, показує здатність студента використовувати професійні компетентності при розв'язанні практичних завдань та показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Всього (макс. к-ть балів)	20 балів	

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, під'єднаний до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

13. Політика навчальної дисципліни

- **щодо термінів виконання та перескладання:** здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись термінів – дат і часу аудиторного виконання видів робіт або дистанційного (на платформі LMS Moodle).

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25% нижче. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- **щодо академічної доброчесності:** здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

- **щодо відвідування занять:** відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.

- **щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:** на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання: Після оголошення результатів поточного або

семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.	Prometheus	Спільний проєкт Державної служби зайнятості України та Prometheus	https://prometheus.org.ua/employment/
Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.	Prometheus	Фінанси для нефінансистів	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FINANCE101+2023_T1
	Prometheus	Фінансова свобода. Як і куди інвестувати гроші?	https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/finance-iplan/
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.	Prometheus	Інвестиції для початківців	https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/investments-for-beginners-basic/
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.	Prometheus	Підприємництво: Хто ваш клієнт?	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ENTREPRENEURSHIP101+2021_T2
	Prometheus	Соціальне підприємництво як шлях до фінансової сталості організацій громадянського суспільства	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IZ+SECS101+2021_T3
	Prometheus	Як аналізувати політичні фінанси	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+PF101+2021_T2
	Prometheus	Як діяти далі: Державним службовцям про сталий розвиток	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDG101+2020_T2
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	Prometheus	Європейська зовнішня політика: просто про складне	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+EUF101+2019_T3
	Prometheus	Фінансова свобода. Як і куди інвестувати гроші?	https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/finance-iplan/

1. Дедлайни та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчій на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Державне регулювання економіки: навч. посіб. [за ред. Н.В. Сментини]. Харків: «Діса плюс», 2020. 368 с.
2. Економічна політика держави : навч. посіб. / Ю. М. Уманців, О. І. Міняйло, Л. В. Лебедева. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.
3. Іжа М.М., Приходченко Л.Л., Саханенко С.Є. та ін. Регіональне управління : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
4. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 428 с.
5. Котелевець О.Д. Механізм державного регулювання економіки: сутнісний вимір. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2022. № 11-12 (300-301). С. 41-49.
6. Крушельницька Т.А., Мунько А.Ю. Методологічні основи дослідження системи місцевих фінансів в умовах децентралізації влади в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 3 (Part 1). С. 146 – 151.
7. Мунько А. Ю. Фінансова безпека територіальних громад: генеза та розвиток теоретичної бази. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 4. С. 47-57. URL : <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.4.6>.
8. Мунько А.Ю. Державно-громадська взаємодія у процесі державного впливу і саморегулювання споживчих ринків. Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика: матеріали ІХ Міжнар. заоч. наук.-практ. конф. 24 лист. 2021 р. Запоріжжя : КПУ, 2021. С. 88 – 90.
9. Мунько А.Ю. Інституційні особливості державного регулювання споживчого ринку України. *Науковий вісник: Державне управління*. 2021. № 4 (10). С. 95 – 115.
10. Назаркевич І.Б. Державне регулювання структурних змін в економіці України: проблеми та перспективи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 356 с.
11. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою [Текст]: монографія. Житомир: 2021. 436 с
12. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.htm
13. Ткачук В. Державне регулювання економіки в умовах децентралізації. *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-62>.
14. Ткачук В.А., Мірошниченко О.В. Методологічні основи державного регулювання. *Агросвіт*. 2021. № 5-6. С. 47–52. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.5-6.47
15. Трещов М.М. Відновлення та розвиток національної економіки: ризики та напрями змін. *Таврійський науковий вісник*. 2022. № 1. С. 87 – 93.
16. Трещов М.М. Макроекономічні ризики бюджетної політики України в умовах кризи. *Вісник післядипломної освіти. Серія «соціальні та поведінкові науки»*. 2021. Вип. 16 (45). С. 253 – 266.
17. Трещов М.М. Соціально-економічний стан воюючої країни у зв'язку з євроінтеграційним поступом: оцінка та антикризові заходи держави. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. С. 129 – 135.
18. Трещов М.М. Україна в глобальних рейтингах: ретроспектива та напрями розвитку. *Таврійський науковий вісник*. 2022. № 2. С. 98 – 104.
19. Трофимчук О.А. Державне регулювання економіки: теоретичне переосмислення в ххІ столітті. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 206–212.
20. Шибасва Н. В., Бабан Т. О. Державне регулювання економіки: навчальний посібник.

Допоміжні

1. Areas Valentyna ARANCHIY, Oleksii ZORIA, Iona YASNOLOB, Svitlana ZORYA, Oleg GORB, Inna MYKOLENKO, Olha DYVNYCH, Valentyna CHUMAK, Liudmyla BRAZHNYK. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330. Doi:10.14505/jemt.v12.2(50).02. Indexed in SCOPUS <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728> (Scopus).
2. Iona YASNOLOB, Nataliia DEMIANENKO, Oleksandr GALYCH, Oleg GORB, Olena YEHOROVA, Roman LIPSKYI, Tetyana BOROVIK, Inna MYKOLENKO, Nataliia PROTSIUK. Tourism of Ukraine as a Type of Business before and during the War file: Journal of Environmental Management and Tourism, (Volume XIV, Spring), 2(66): 417 - 424. (2023). (Scopus) TDOI:10.14505/jemt.v14.2(66).11//C:/Users/1/Downloads/1680094320858055.pdf
3. Makarenko P.M. Competitive potential branding model of subjects of Agro-food economy sector Ukraine / P.M. Makarenko, V.I. Pilyavsky, I.Hr. Mykolenko, O.O. Varchenko, A.V. Ipatov // Review of Economics and Finance , 2023 Vol 21 № 1 p 221-235 (Scopus)
4. Державне регулювання розвитку підприємництва в аграрному секторі / Русанюк В.В. // Економіка АПК. 2021. № 1 С. 94.
5. Миколенко І.Г. Державне регулювання економіки: Методичні вказівки та тематика контрольних робіт (здобувачами вищої освіти заочної форми навчання) для здобувачів спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, освітнього ступеню «Бакалавр». Полтава: РВВ ПДАА, 2020 р. 42 с.
6. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2021. 320 с.
7. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України; Бюджет, Розподіл, Перелік від 03.11.2022 № 2710-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>
8. Уманців Ю.М., Міняйло О.І., Лебедева Л.В. Економічна політика держави : навч. посіб. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.
9. Несененко П.П., Артеменко О.А., Патлатой О.Є. Теоретичні основи економічної політики : навч. посібник. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
10. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.html
11. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
12. Уманців Ю. М. Економічна політика держави: навч. посіб. / Ю. М. Уманців, О. І. Міняйло, Л. В. Лебедева. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с

Інформаційні ресурси

1. Президент України. URL: <http://www.prezident.gov.ua>.
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Державна рахункова палата України. URL: <https://rp.gov.ua>.
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>.
7. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://www.mtu.gov.ua>.
8. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>.
9. Децентралізація влади в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua>.